

# Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/7949,Otwarcie-wystawy-Wybory-do-Sejmu-Ustawodawczego-w-województwie-ślaskim-19-styczn.html>  
06.05.2024, 23:01

## Otwarcie wystawy „Wybory do Sejmu Ustawodawczego w województwie śląskim 19 stycznia 1947 r.” - Katowice, 19 stycznia 2012

19 stycznia 2012 r. o godz. 12.00 w siedzibie Archiwum Państwowego w Katowicach (ul. Józefowska 104) odbył się wernisaż wystawy

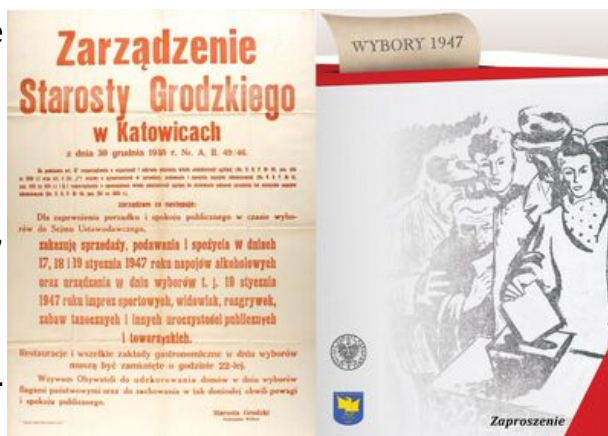
### „Wybory do Sejmu Ustawodawczego w województwie śląskim 19 stycznia 1947 r.”

Otwarcia towarzyszyła konferencja naukowa. Organizatorem wydarzenia jest Archiwum Państwowe w Katowicach oraz Oddział IPN w Katowicach.

#### Program konferencji:

- prokurator Michał Skwara (OKŚZpNP Katowice), *Paraliżowanie działalności PSL w województwie śląskim*
- dr Adam Dziuba (OBEP Katowice), *Kampania polityczno-propagandowa PPR*
- dr Dariusz Węgrzyn (OBEP Katowice), *Działalność aparatu bezpieczeństwa w kampanii wyborczej*

Ekspozycja została przygotowana przez Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Katowicach i Archiwum Państwowe w Katowicach. Scenariusz wystawy opracowali: dr Adam Dziuba, dr Dariusz Węgrzyn, Robert Ciupa i Adam Dudek. Projekt graficzny wykonali Bogusław Nikonowicz oraz Małgorzata Kopeć-Kowalska. Na wystawie zaprezentowano materiały (fotografie,



plakaty, druki ulotne, dokumenty, materiały prasowe) ze zbiorów centrali IPN w Warszawie, archiwum IPN w Katowicach, Archiwum Państwowego w Katowicach, archiwum „Dziennika Zachodniego”, Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego w Warszawie oraz kilku placówek muzealnych z terenu województwa katowickiego (Zabrze, Sosnowiec, Dąbrowa Górnicza). Wystawa objęta patronatem Adama Matusiewicza, Marszałka Województwa Śląskiego.



\*\*\*

W lutym 1945 r. zwycięskie mocarstwa obradujące na konferencji w Jałcie zdecydowały, że normalizacja sytuacji w Polsce nastąpi poprzez dopuszczenie do uczestnictwa w życiu politycznym wszystkich demokratycznych ruchów politycznych, reorganizację rządu i przeprowadzenie w pełni demokratycznych wyborów. Wybory do Sejmu Ustawodawczego odbyły się 19 stycznia 1947 r., zaś komuniści zorganizowali je w sposób uniemożliwiający społeczeństwu wyrażenie swych politycznych preferencji. Kampania wyborcza obfitowała w liczne nadużycia, których elementami były aresztowania, pobicia a nawet morderstwa działaczy opozycyjnego Polskiego Stronnictwa Ludowego, nagonka na politycznych przeciwników i przymuszanie obywateli do rezygnacji z zasady tajności wyborów. Rezultat głosowania sfałszowano zaś w taki sposób, że wedle oficjalnych danych wybory przyniosły ogromny sukces obozowi władzy. Co istotne, nadużycia popełnione w trakcie kampanii i liczenia głosów spowodowały tylko słabe protesty ze strony USA i Wielkiej Brytanii. W konsekwencji wybory z 19 stycznia 1947 r. były istotnym etapem ugruntowania politycznej dominacji w Polsce komunistów z Polskiej Partii Robotniczej. Sukcesorka PPR – Polska Zjednoczona Partia Robotnicza udowodniała zaś przez kolejne lata swych rządów, że komuniści uzyskali legitymizację swej władzy w Polsce dzięki całkowicie demokratycznej i zwycięskiej dla nich procedurze wyborczej.

Na przygotowaną przez OBEP IPN w Katowicach wystawę składa się 20 paneli, w układzie chronologiczno-tematycznym. Wyeksponowano regionalny aspekt wyborów z 19 stycznia 1947 r. na szerszym, ogólnopolskim tle. Kolejne panele ukazują przebieg wydarzeń wiodących do decyzji o terminie przeprowadzenia wyborów, przebieg kampanii wyborczej, propagandę obozu władzy i opozycji, wreszcie metody zastosowane przez komunistów i UB w trakcie kampanii, jak i liczenia głosów, oraz ostateczne rezultaty. Ekspozycji będzie towarzyszyła miniseseja naukowa, podczas której prelegenci przedstawią sposoby zwalczania PSL, działania UB w trakcie kampanii wyborczej i ich efekty, wreszcie formy aktywności PPR w okresie kampanii poprzedzającej wybory parlamentarne.

Wystawa będzie prezentowana w Archiwum Państwowym w Katowicach do końca lutego

br.